Форма відомостей про самооцінювання
ОП Готельно-ресторанна справа

Загальні відомості

Інформація про ЗВО

Реєстраційний номер ЗВО (ВСП ЗВО) у ЄДЕБО	101
Повна назва ЗВО	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Ідентифікаційний код ЗВО	02125622
ПІБ керівника ЗВО	Черевко Олександр Володимирович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://www.cdu.edu.ua/
ВСП ЗВО	---
Повна назва ВСП ЗВО	---
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	---
ПІБ керівника ВСП ЗВО	---
Посилання на офіційний веб-сайт ВСП ЗВО	---

Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	3450
Назва ОП	Готельно-ресторанна справа
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	
Цикл (рівень вищої освіти)	Перший бакалаврський рівень
Галузь знань, спеціальність та (за наявності) спеціалізація	24 сфера обслуговування 241 Готельно-ресторанна справа
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	Кафедра туризму і готельно-ресторанної справи
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	фахівець з готельної та ресторанної справи
Мова (мови) викладання	українська
ПІБ та посада гаранта ОП	Іщенко Наталія Віталіївна, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанної справи

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

довге поле

Освітня програма «Готельно-ресторанна справа» розроблена в 2017 році на основі галузевих стандартів ВО України (ОПП, ОКХ, засоби діагностики) галузі знань 1401 «Сфера обслуговування» напряму підготовки 140101 «Готельно-ресторанна справа», затверджених у 2011-2012 роках.

Підготовка фахівців за напрямом підготовки «Готель-ресторанна справа» в ЧНУ ім. Б. Хмельницького розпочата у 2004 році після вивчення ринку праці та потреб роботодавців, а також попиту з боку вступників з метою підготовки висококваліфікованих фахівців. За цей час з боку абітурієнтів завжди існував стійкий інтерес, кількість студентів з кожним роком збільшувалась, кількість студентів зарахованих за цією ОП склала в 2017 р – 39 осіб, 2018р.- 42 особи, в 2019р. – 36 осіб.

До розроблення були долучені науково-педагогічні працівники за фахом, з яких і була сформована група забезпечення. На етапі розробки долучалися роботодавці за фахом - представники готельних і ресторанних комплексів, фахівці в галузі туризму.

У вересні 2017 р. освітня програма була затверджена і введена в дію наказом по ЧНУ ім. Б. Хмельницького. У 2018 р. програма переглядалася і вдосконалювалася з позицій необхідності поліпшення вивчення освітніх компонентів професійного спрямування та з урахуванням Проекту стандарту вищої освіти України, який схвалено на засіданні підкомісії №241«Готельно-ресторанна справа» Науково-методичної комісії №14 з транспорту та сервісу Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України протокол №8 від 18.04.18 р. (збільшена кількість кредитів на дисципліни фахової компоненти - «Кулінарне мистецтво», «Кухні народів світу», «Інженерна графіка», «Інформаційні технології в готельному та ресторанному бізнесі»). У 2019 р. програма переглядалася з метою вдосконалення структурно-логічної схеми викладення освітніх компонентів, а також для поліпшення вивчення компонентів професійного спрямування (збільшена кількість кредитів на дисципліни - «Проектування об’єктів ГРГ», «Підприємництво та бізнес-планування ГРГ»).

Поля для завантаження загальних документів:

Назва/опис документа(ів)	*Поле для завантаження документів*
*Освітня програма	
*Навчальний план за ОП	
Рецензії та відгуки роботодавців	

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми? *коротке поле*

Забезпечення умов формування і розвитку професійних компетентностей бакалавра за ОП «Готельно-ресторанна справа» передбачає оволодіння знаннями, уміннями і навичками, необхідними для здійснення фахової діяльності у сфері послуг, зокрема в закладах готельно-ресторанного господарства і вона є особливою, тому що дає можливість вступниками отримати серйозну фахову освіту з глибоким практичним наголосом у поєднанні з унікальними можливостями розвитку соціальних навичок (участь у дієвій системі студентського самоврядування, можливість практичного стажування під час навчання, надання системної підтримки здобувачам вищої освіти в інформаційній та освітній сфері тощо). Окрім того, особливості програми полягають і в високому рівні набуття комунікативної компетентності завдяки виокремленню вивчення в достатньому обсязі

української та англійської мов.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО *коротке поле*

Цілі ОП відповідають місії та стратегії таких документів ЧНУ ім..Б.Хмельницького

Стратегія розвитку Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького на період 2016 – 2020 років. Ухвалено рішенням вченої ради від 28 листопада 2016 р. протокол № 3.
https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmMHFTWlozRkZXbFU/view

Статут Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Погоджено Конференцією трудового колективу від 25 грудня 2014 р., протокол № 1. Затверджено Першим заступником Міністра Міністерства освіти і науки України, наказ від 12 лютого 2015 р. № 133.
https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmYldfQjRNUE5ZdEE/view

Стратегія інтернаціоналізації Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
https://drive.google.com/file/d/1a_xc_sgJy8HAF3SANwhZwqZCANNisuIf/view

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми *коротке поле*

Інтереси здобувачів вищої освіти враховуються під час формування цілей програми таким чином: передбачається досягнення мети навчання – готовність до працевлаштування, забезпечення умов формування і розвитку професійних компетентностей бакалавра Готельно-ресторанної справи, а отже – оволодіння знаннями, уміннями і навичками, необхідними для здійснення фахової діяльності у сфері послуг. Оскільки акредитація вторинна, то випускники протягом десяти років підтверджували свою затребуваність на ринку праці через 100% працевлаштування та кар'єрне зростання випускників. Щодо результатів навчання, то навчальні плани укладені відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю на 50 %, інша частина результатів навчання стосуються дисциплін, що розвивають формування загальних та фахових компетентностей.

- роботодавці *коротке поле*

- Інтереси роботодавців враховані в аспекті прагнення отримати в якості працівника фахівця (відповідно до цілей) з розвинутими професійними компетентностями, які могли б демонструвати свої знання, уміння і навички, необхідні для здійснення фахової діяльності у сфері послуг,зокрема в закладах готельно-ресторанного господарства на робочому місці. Прагнемо підготувати фахівця, який максимально готовий для роботи у закладах готельно-ресторанного господарства та постійно вдосконалюється сам. Постійне залучення роботодавців до навчального процесу у якості запрошених лекторів, проходження практики та спільних зустрічей дозволяє їм висловити свої побажання та сформулювати вимоги до майбутніх працівників галузі.

- академічна спільнота *коротке поле*

Інтереси академічної спільноти як стейкхолдера у формулюванні цілей та програмних результатів ураховані наступним чином: щодо академічної спільноти університету –

максимальна їх відповідність активізації викладацької діяльності для досягнення цілей, точність формулювання для конкретизації результатів; щодо академічної спільноти загалом – створення умов для співпраці з представниками інших закладів вищої освіти, наукових установ

- інші стейкхолдери *коротке поле*

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

коротке поле

Сучасний ринок праці вимагає компетентних фахівців. Цілі та програмні результати навчання відображають тенденції розвитку спеціальності «Готельно-ресторанна справа» та ринку праці наступним чином: У цілях та програмних результатах формується усвідомлення того, що сфера послуг є передусім комплексом технологій, фахівець готельно-ресторанного господарства має бути максимально сучасним, орієнтованим на сучасного, вимогливого споживача, що інакше мислить і діє для задоволення потреб споживача, тобто нині заклад готельно-ресторанного господарства потребує компетентного, креативного та ввічливого працівника, що і відображено у цілях та програмних результатах навчання

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

коротке поле

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий контекст, оскільки Стратегія соціально-економічного розвитку Черкаської області на період до 2025 року регламентує пріоритетні стратегічні орієнтири розвитку Черкащини туристичної, з огляду на культурно-історичну спадщину і туристичний потенціал області та проблеми, які сформувались у сфері інфраструктурного забезпечення і потребують негайного вирішення, ОДА підтримали ініціативу ЗВО щодо підготовки фахівців за освітньою програмою «Готельно-ресторанна справа» . Разом з тим, попри регіональний статус ЗВО, підготовка фахівців відбувається для всієї України, тому регіональний аспект не є визначальним.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

коротке поле

1. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних програм з підготовки бакалавра спеціальності «Готельно-ресторанна справа», де пропонуються власні цілі та певні самостійно розроблені результати навчання. Наші вітчизняні програми передбачають значну частку теоретичної підготовки фахівців, яка доповнюється практичними навичками під час практик і стажувань. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних іноземних програм у сфері гостинності, які спрямовані на фахову підготовку у Польщіі і керуються Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [електронний ресурс]. – режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_ qa_in_the_ehea_2015.pdf (Люблінський університет UMCS, Вищою школою туризму та іноземних мов у Варшаві),у Інституті Менеджменту Інформаційних Систем (IMIC) у м. Рига

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів

навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності) *довге поле* Зміст освітньої програми дає можливість досягти результатів навчання, які визначені Галузевим стандартом вищої освіти за спеціальністю 140101 «Готельно-ресторанна справа» затвердженими у 2011-12 рр. та Проектом стандарту вищої освіти України, який схвалено на засіданні підкомісії №241«Готельно-ресторанна справа» Науково-методичної комісії №14 з транспорту та сервісу Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України протокол №8 від 18.04.18 р. Зокрема, одним з результатів навчання, вказаних у стандарті вищої освіти за відповідною спеціальністю є «Мати базові знання з організації сервісно-виробничого процесу у закладах готельно-ресторанного господарства з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.». На досягнення цього результату навчання, як це відображено в матриці відповідності, спрямоване формування відповідних компетентностей. Компетентності формуються під час вивчення дисциплін: Організація готельного господарства, Організація ресторанного господарства, Маркетинг готельно-ресторанного господарства.
Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня? *довге поле* Для відповідної спеціальності наявний Проект стандарту вищої освіти України, який схвалено на засіданні підкомісії №241«Готельно-ресторанна справа» Науково-методичної комісії №14 з транспорту та сервісу Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України протокол №8 від 18.04.18 р.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	240
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	Стандарт відсутній
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	61
Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)? *довге поле* В структурі освітніх компонентів наявні дисципліни «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства», «Технологія продукції ресторанного господарства», «Менеджмент ГРГ», «Проектування об’єктів ГРГ», «Дизайн об’єктів ГРГ», «Інформаційні технології в готельному та ресторанному бізнесі», «Інженерна графіка», «Підприємництво та бізнес-планування в ГРГ» - це відповідає предметній області	

знань з основ технології харчових виробництв, організації готельного та ресторанного господарства, технології продукції ресторанного господарства, інформаційних систем та технологій, проектування та дизайну об'єктів готельно-ресторанного господарства.

Теоретичний зміст предметної області - технології та концепції надання послуг, організації бізнеса та управління у сфері готельно-ресторанного господарства.

Методи, методики та технології є стандартними, це загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності; спостереження, опитування, тестування та вимірювання; словесні, наочні та практичні методи; технології організації та надання готельних і ресторанних послуг; інформаційно-комунікаційні технології, а також інструменти та обладнання, які використовуються при реалізації освітній програмі, - це сучасне інформаційно-комунікативне обладнання; спеціалізоване програмне забезпечення, спеціалізоване виробниче обладнання.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії? *коротке поле*

Здобувачі вищої освіти на освітній програмі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію як через вибір навчальних дисциплін, так і через можливості внутрішньої і зовнішньої мобільності, неформальної освіти.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається за такими етапами.

1. На момент вступу здобувачі вищої освіти отримують загальні роз’яснення щодо самого поняття «індивідуальна освітня траєкторія» під час вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності».
2. На І курсі у ІІ семестрі студенти розпочинають процес вибору дисциплін вибіркового блоку.
3. Наприкінці І курсу відбувається опитування студентів щодо вивчення мотивації вибору.
4. На початку ІІ курсу зі студентами починає працювати відділ міжнародної співпраці та орієнтує його на програми академічної мобільності у перспективі.
5. Викладачі із групи забезпечення ОП ознайомлюють здобувачів освіти з можливостями внутрішньої мобільності упродовж всього терміну навчання.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін? *довге поле*

З метою реалізації права на вибір навчальних дисциплін в ЗВО розроблений алгоритм вибору міжгалузевих дисциплін, який наявний в доступі студентам на сайті Навчально-методичного відділу https://teach.cdu.edu.ua/students/students-doc/.

Вибіркові міжгалузеві навчальні дисципліни передбачено навчальними планами 2018 і 2019 років вступу на ІІ і ІІІ курсах навчання ОС бакалавр (по одній 3-кредитній дисципліні в кожному семестрі).

Вибір навчальних дисциплін буде здійснюватися через сайт НМВ у березні-квітні на наступний навчальний рік.

У ІІ семестрі І курсу гарант ОП інформує здобувачів вищої освіти про процедури вибору, наголошуючи передусім не на змістових, а на організаційних аспектах.

Здобувачі вищої освіти заповнюють гугл-форму, яка автоматично рахує кількість кредитів вибіркових освітніх компонентів на ІІ курс.

Та ж процедура повторюється і для визначення вибіркових освітніх компонентів на ІІІ курс.

Навчання за вибірковим освітнім компонентом не відбувається, якщо не набирається група відповідно до анонсу дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності *коротке поле*

Передбачена практична підготовка у вигляді практик: навчальна практика «Вступ до фаху та університетська освіта» – 1 курс, 3 кредити; виробнича технологічна практика – 3

курс (на підприємствах готельно-ресторанної сфери), 6 кредитів; виробнича організаційно-виробнича практика – 4 курс (на підприємствах готельно-ресторанної сфери), 6 кредитів.
Програми практик передбачаються виконання підсумкових звітів такого характеру:
Навчальна – звіт про систему підготовки фахівців з вищою освітою для готельно-ресторанного господарства та характеристики готельних і ресторанних закладів м.Черкаси;
Виробничо-технологічна - звіт про основні технологічні і обслуговуючі процеси в закладах ГРГ; організаційно-економічна - звіт про організаційно-економічні та управлінські процеси в закладах ГРГ.

Для проведення практичних і лабораторних занять використовуються спеціальні кабінети і лабораторії зі спеціалізованим обладнанням і програмним забезпеченням:
-Лабораторія з організації готельного обслуговування, 52 кв. м., (Діючий готель на 19 місць з повною комплектацією номерів відповідно до класності: люкс-1, напвлюкс-2, стандарт-6).
- Лабораторія з організації ресторанного обслуговування та технології виробництва продукції ресторанного господарства, 52 кв. м., (два приміщення: кухня, укомплектована усім необхідним + дегустаційна зала як мініресторан).
- Лабораторія барної справи.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП *коротке поле*

Навчання на ОП дозволяє здобути соціальні навички як через освітні компоненти, що формують як основні загальні компетентності (Історія та культура України, Ділова іноземна (англійська мова), так і через фахові освітні компоненти, зокрема Вступ до спеціальності, Діловий етикет і протокол, Менеджмент ГРГ, на заняттях з яких неодмінним компонентом є робота в команді, уміння вирішувати конфлікти тощо.

У процесі навчання здобувачі вищої освіти за ОП є частиною студентської спільноти і повноправними суб'єктами навчального процесу, що беруть на себе відповідальність за вибір навчальних дисциплін; формату організації спільних заходів; гідне виконання представницької функції у складі кафедри та Інституту на загальноміських та всеукраїнських заходах

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту? *коротке поле*

Професійний стандарт відсутній

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)? *коротке поле*

В університеті розроблені загальні вимоги щодо розподілу обсягу освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) - аудиторне навантаження складає від 33% до 40%, на самостійну роботу припадає від 60% до 67%.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти *коротке поле*

За ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП	https://www.cdu.edu.ua/informatsiya/abiturientam/vstup-2019/pravyla-pryiomu-2019.html https://www.cdu.edu.ua/news/uvaha-rozpochynaiutsia-ii-i-iii-sesii-zarakhuvannia-na-navchannia.html

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП? *коротке поле*

Для вступників ОП Готельно-ресторанна справа використовується університетський документ, що відповідає умовам прийому МОН на 2019 рік.

Проте ЗВО скористався можливістю встановити відповідний бал ЗНО та коефіцієнти, які становлять (за бюджетною пропозицією):

Українська мова і література	100,	коефіцієнт 0,3
Іноземна мова	100	коефіцієнт 0,3
Географія або математика	100	коефіцієнт 0,3

Оскільки ЗВО є регіональним, ми прагнемо охопити вступників з віддалених населених пунктів, які, можливо, не змогли належним чином підготуватися до ЗНО з іноземної мови, тому за небюджетною пропозицією встановлено такі сертифікати ЗНО та коефіцієнти:

Українська мова і література	100,	коефіцієнт 0,3
Історія	100,	коефіцієнт 0,3
Географія або Іноземна мова	100,	коефіцієнт 0,3

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, а також надання їм академічної відпустки.
https://drive.google.com/file/d/1FsXF9t8AtDcns16ClqrPgZNXE9ZBLmDW/view

Процедура відбувається наступним чином, максимально спрощено. На підставі академічної довідки навчальний відділ укладає вірогідний перелік дисциплін для перезарахування за участі представника групи забезпечення, що за необхідності погоджується з гарантом програми.

Результати фіксуються в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? *коротке поле*

Конкретні прикладі відсутні за даною ОП

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, регулюється ПОЛОЖЕННЯМ про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і

переведення осіб у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, а також надання їм академічної відпустки.
https://drive.google.com/file/d/1FsXF9t8AtDcns16ClqrPgZNXE9ZBLmDW/view

Університет може визнавати результати навчання, набуті у неформальній та інформальній освіті, обсягом до 30 кредитів ЄКТС.

Процедура визнання передбачає такі обов'язкові етапи:

- подання освітньої декларації та додавання до неї інших документів (матеріалів), які можуть прямо чи опосередковано засвідчувати наведену в ній інформацію;
- формування комісії, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті;
- проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? *коротке поле*

Конкретні прикладі відсутні за даною ОП

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи *коротке поле*

На освітній програмі застосовують як традиційну систему методів і прийомів (опитування, тестування, виконання практичних і розрахункових завдань тощо), так і інноваційні інтерактивні методики (дискусії, робота у командах, ролеві ігри тощо). Їх відповідність програмним результатам окремо по кожному освітньому компоненту пояснюється в робочих програмах навчальних дисциплін.

Зміст робочої програми навчальної дисципліни, форми та методи навчання мають на меті корелювання результатів навчання за дисципліною з програмними результатами навчання.

Основні форми та методи навчання наведено у Положенні про організацію освітнього процесу в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, яке ухвалене рішенням вченої ради 12 лютого 2015р., протокол №6 та оприлюднене на сайті університету (https://www.cdu.edu.ua).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань? *коротке поле*

В опису ОП, робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах представлено перелік форм і методів навчання, які відповідають завданням дисциплін та студентоцентрічному підходу. Зрозумілість форм і методів навчання досягається шляхом проведення усного та письмового опитування студентів. ЗВО створює умови для проведення як аудиторних, так і виїзних занять на базі готельних підприємств міста Черкаси (готель «Оптіма», готель «Україна»), а також підприємств ресторанного господарства (кафе «Буба», ресторан «Едем», суши-бар «Фугу» тощо. Студенти щорічно відвідують спеціалізовані виставки у м. Київ, беруть участь у студентських конференціях та конкурсах, за результатами яких визначаються переможці.

Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання оцінюється шляхом анкетування «Викладач очима студентів» та «Навчальна дисципліна очима студентів» на початку кожного семестру, результати яких враховуються в діяльності кафедри та інституту. За результатами анкетування рівень задоволеності студентів оцінюється як «добрий».

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи *коротке поле*

Студенти мають право обрати питання для обговорення на семінарських заняттях, тему індивідуального науково-дослідного завдання, тему кваліфікаційної роботи, звернутись до викладача з питаннями та за порадами як протягом навчальних занять, так і під час консультацій за спеціальним розкладом. Під час вивчення дисциплін, які формують загальні компетентності, викладачі принагідно звертаються до таких форм як дискусії і диспути, щоб обговорити актуальні суспільні проблеми, або проблеми міжкультурних комунікацій, при чому підтримується свобода слова і творчий підхід.

Студенти мають змогу навчатись за програмою академічної мобільності, переводитись на індивідуальний графік навчання, обирати денну або заочну форму навчання.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. *коротке поле*

Ця інформація надається перед початком навчального року/семестру на зборах першокурсників із батьками, а також є доступною на сайті ЧНУ ім. Богдана Хмельницького через вкладку «Навчально-методичний відділ», до якого мають доступ всі зареєстровані учасники освітнього процесу. У рубриці «ЧНУteach» можна ознайомитись з освітніми програмами, розкладом занять, графіком навчального процесу для денної та заочної форми навчань. У рубриці «Навчання» є документи щодо підготовки кваліфікаційної роботи, повторного вивчення навчальної дисципліни, алгоритму вибору міжгалузевих дисциплін. Силабуси містять інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Окрім того, студенти мають змогу отримати необхідну інформацію безпосередньо на кафедрі у викладача, або лаборанта. Посилання на сайт НМВ: https://teach.cdu.edu.ua/.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП *довге поле*

В освітній діяльності за ОП використовуються наступні елементи досліджень: моніторинг інтернет-джерел, спостереження за новинками наукової літератури з відповідних дисциплін, аналіз та узагальнення отриманих даних, прогнозування тощо.

Здобувачі вищої освіти залучаються до реалізації наукових тем кафедри завдяки написанню тез та наукових статей як самостійно, так і у співавторстві з викладачами кафедри. 2019 р. студентка 4 курсу Анастасія Мазур здобула третє місце в ІІ-му етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа», представивши власне дослідження на тему «Екологізація діяльності підприємств готельної сфери». На кафедрі працює науковий гурток «Сучасні технології готельного та ресторанного бізнесу», керівник ст. викладач Л.Ю. Бутенко.

На сайті ЧНУ ім. Богдана Хмельницького у вкладці Навчально-методичного відділу розміщено інформацію про всеукраїнський **конкурс для студентів "Розумним бути модно",** переможці якого отримують грошові гранти на оплату навчання. Для участі студенту пропонується написати есе на тему: *«Україна: проблеми та напрямки їх вирішення на шляху до інтеграції в ЕС».*

Викладачі кафедри регулярно публікують статті у наукових журналах та тези у збірниках конференцій, загальна кількість публікацій з питань готельно-ресторанного бізнесу становить більше 40. Близько 20 публікацій підготовлено викладачами кафедри спільно зі студентами. За останні 2 роки випущено 2 колективні монографії, в яких вміщено 14 розділів, написаних викладачами кафедри. Доцентами М. В. Дроботовою, В. А. Красномовець та О.М. Радченко підготовлено у 2019 р. статтю «Прогнозування результатів діяльності туристичного оператора» на матеріалах гастрономічного туризму. Статтю видано

англійською мовою у матеріалах міжнародної конференції, яка увійшла до міжнародної наукометрічної бази даних SHS Web of Conferences: https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2019/06/shsconf_m3e22019_05002/shsconf_m3e22019_05002.html.

Результати досліджень студентів у вигляді наукових робіт, відправляються на ІІ тур Всеукраїнського конкурсу, Міжнародний конкурс, мають акти впровадження в навчальний процес, студенти приймають участь у Всеукраїнських та Міжнародних конференціях (публікація тез доповідей).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі *довге поле*

Структура та порядок формування освітніх компонентів регламентуються Положеннями про організацію освітнього процесу та про навчально-методичне забезпечення в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. Дані положення передбачають і терміни оновлення освітніх компонентів. Освітні компоненти включають:

– державні стандарти освіти;

– навчальні плани;

– навчально-методичні комплекси дисциплін.

Завдання з оновлення змісту освітніх компонентів фіксуються в індивідуальних планах викладачів на початку нового навчального року, причому ініціатором оновлення виступає викладач. Оновлення контенту відбувається кожні 2-3 роки і триває один-два місяці. Воно відбувається без жодних перешкод. На завершення навчального року викладач робить позначку про виконання, що перевіряється завідувачем кафедри. За низкою дисциплін підготовлені електронні навчально-методичні посібники, методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційних робіт, теми для яких щороку оновлюються і затверджуються на засіданнях кафедри.

Дієвими механізмами щодо оновлення змісту навчальних дисциплін є поява нових нормативних документів, світова, національна та локальна практика діяльності підприємств готельно-ресторанного господарства, потреби роботодавців.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов’язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО *коротке поле*

Інтернаціоналізація діяльності Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького передбачена наступними документами:

Статутом Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Стратегією розвитку на період 2016-2020 років

Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

Положенням про організацію освітнього процесу у ЧНУ ім. Б. Хмельницького

Щорічними планами роботи Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Положенням про порядок реалізації міжнародних проектів

Стратегією інтернаціоналізації Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Положенням про інтегральну оцінку діяльності науково-педагогічних працівників університету

На сайті ЧНУ ім. Богдана Хмельницького через вкладку «Навчально-методичний відділ» в рубриці «Навчання» можна ознайомитись із документи щодо навчання за програмою академічної мобільності та переведення на індивідуальний графік навчання. Навчально-науковий центр зовнішніх і міжнародних зв'язків університету має за мету взаємодію з іншими навчально-виховними, науковими, соціально-економічними

підрозділами, профспілково-громадськими організаціями, органами студентського самоврядування, які діють в університеті, та з підрозділами зовнішньої інтеграції. Посилання на відділ: https://www.cdu.edu.ua/pidrozdili/navchalno-naukovyi-tsentr-zovnishnikh-i-mizhnarodnykh-zviazkiv.html

Участь студентів у міжнародних програмах стажування на кафедрі координує доцент Красномовець В.А. У листопаді 2019 р. заплановано проведення студентської конференції з учасниками стажувань задля поширення їхнього досвіду серед інших студентів спеціальності «Готельно-ресторанна справа». У групі кафедри на facebook регулярно публікуються світлини про проходження стажувань за кордоном. Окрім того, розробляється план започаткування навчання за подвійним дипломом.

Доцент кафедри Радченко О.М. неодноразово брала участь у міжнародних проектах на базі університетів Німеччини, зокрема, 2016 р. за програмою Erasmus Mundus в університеті Віадріна, Франкфурт (Одер).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Застосовувані форми контролю (вхідний (попередній), поточний, проміжний, підсумковий) регламентуються основними положеннями ОП та робочими програмами кожної навчальної дисципліни освітньої програми.

Робочими програми дисциплін ОП передбачено кількість балів за кожен окремий вид роботи, що їх студент може отримати протягом занять: відповідь на семінарському занятті, тестування, виконання модульної контрольної роботи, виконання індивідуальних завдань тощо. Загальні результати досягнень студента з навчальної дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою Університету з обов'язковим переведенням набраної суми балів на етапі підсумкового контролю в національну шкалу оцінок і шкалу оцінок ЄКТС. Шкала оцінювання знань студента за 100-бальною/національною/шкалою ЄКТС розміщено У кожній робочій програмі, журналі обліку роботи академічної групи та в Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Оцінювання результатів навчання здійснюють відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького» та «Положення про екзаменаційну комісію з питань атестації здобувачів вищої освіти».

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання? *довге поле*

Основними формами контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП, що дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання є поточний, підсумковий контроль та семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять та має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти в процесі навчання. Форми поточного контролю обираються викладачем відповідно до формату матеріалу, що підлягає перевірці та з урахуванням кількості здобувачів вищої освіти у академічній групі та обсягу навчальних годин, що передбачено на вивчення дисципліни. Застосовуваними формами поточного контролю в університеті є: усне опитування, колоквіум, тестування, письмовий експрес-контроль, контрольні роботи, підготовка та обговорення питань до

самостійного вивчення, тощо. Окремими формами поточного контролю у позанавчальний час є проведення круглого столу тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершених етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Відстрочений контроль (контроль збереження знань) проводять вибірково через певний проміжок часу після вивчення дисципліни. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання і призначений для визначення рівня залишкових знань здобувачів вищої освіти, контролювання якості освітнього процесу та удосконалення критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Контрольні заходи для студентів, які навчаються без відриву від виробництва, включають поточний та підсумковий контролі. Їх форми та методи проведення визначаються робочою програмою дисципліни.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Критерії оцінювання є обов’язковим компонентом програми навчальної дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів вищої освіти зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою й критеріями її оцінювання. Поточне оцінювання здобувачів вищої освіти викладач здійснює у журналі обліку роботи академічної групи та є завжди доступними до ознайомлення.

Інформація про підсумкові контрольні заходи визначається Графіком освітнього процесу, який, зокрема, календарні терміни підсумкового контролю (екзаменаційних сесій), підготовки випускних робіт (проектів), атестації здобувачів вищої освіти. Цей графік доводиться до відома студентів на початку поточного семестру та є загальному доступі розміщеним на інформаційній дошці дирекції ННІ.

Семестровий контроль проводяться згідно з розкладом, що доводиться до відома викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше як за місяць до початку сесії.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? *коротке поле*

Затверджений стандарт вищої освіти для спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа відсутній (https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzheni-standarti-vishoyi-osviti)

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Процедура проведення контрольних заходів регулюється окремими розділами Положення про організацію освітнього процесу у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького (ухвалено рішенням вченої ради Університету 12 лютого 2015 р., протокол №6). Він є загальнодоступним документом та за вимогою може бути наданий

працівниками дирекції чи кафедри, де він знаходиться у друкованому вигляді. Також електронну версію Положення розміщено на внутрішньому ресурсі університету – сайті Навчально-методичного відділу у розділі Документи підрозділі ЧНУ ім. Б. Хмельницького (https://drive.google.com/file/d/1UyEe19O_lu81OnU-W8pM4UDqwK_76sin/view).

Пункт 4.12 Контрольні заходи (ст. 28) містить характеристику та вимоги до проведення контрольних заходів в університеті, у т.ч. при вивченні дисциплін ОП «Готельно-ресторанна справа».

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП *коротке поле*

Об'єктивність проведення підсумковому контролю визначається неупередженим ставленням викладача до здобувачів вищої освіти. За можливості, екзамени проводять викладачі, що проводили лекційні, а не практичні заняття. Зокрема, наприклад, на ОП «Готельно-ресторанна справа» екзамен з дисципліни «Історія та культура України» проводить лектор, що не проводив семінарські заняття, що забезпечує повну знеособленість у підведенні підсумків навчальної дисципліни.

До проведення підсумкового контролю у формі атестації здобувачів вищої освіти, у якості голів ДЕК залучаються фахівці-практики галузі, що забезпечують повну знеособленість та об'єктивність оцінювання.

Основою процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів є дотримання норм Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, що підготовлено на основі Закону України "Про запобігання корупції" у редакції від 30.03.2017 (https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0839884-17). Як приклад застосування процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів на ОП «Готельно-ресторанна справа» є можливість звернення за скаргами до завідувача кафедри та можливість проведення завідувачем кафедри підсумкових контрольних заходів з будь-якої дисципліни.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП *коротке поле*

Положенням про організацію освітнього процесу у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького визначається, що повторне складання екзаменів можливе за умов отримання здобувачем вищої освіти від 35 до 59 балів (оцінка ЄКТС – FX) при поточному контролі. За таких умов здобувач ВО має можливість повторного складання. Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором інституту/деканом факультету.

Студенти, які не атестовані у затверджений для них термін і не склали державні іспити або не захистили випускну роботу (проект), мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи екзаменаційної комісії протягом трьох років після відрахування з Університету.

Студентка Сватуха Єлізавета (спец. 242 Туризм) не була атестована разом з групою влітку 2018 року – складала державний екзамен узимку 2019 року під час роботи Державної екзаменаційної комісії для ЗВО заочної форми навчання.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП *коротке поле*

Оскарження результатів проведення контрольних заходів здобувачами вищої освіти можливе у формі апеляції. Її необхідно подати у день проведення контрольного заходу.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності? *коротке поле*

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності ЗВО регулює Кодекс академічної та корпоративної етики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

https://drive.google.com/file/d/1xdhyb_mmEcAeYgYW_asVh6XZDj6wyJyz/view

Одним з документів, що містить політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності є Положення про курсові й кваліфікаційні роботи (введено в дію Наказом від 28.02.2019 № 126-н) з урахуванням Методичними рекомендаціями для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності (Лист МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? *коротке поле*:

Перевірка на наявність текстових запозичень у кваліфікаційних роботах проводиться в онлайн-сервісі пошуку плагіату UniCheck.

Від кафедри працює відповідальна особа з системою UniCheck з корпоративного аккаунту (...@vu.cdu.edu.ua).

Студент має можливість провести попередню перевірку самостійно – для підключення до програми UniCheck необхідно надати дирекції/деканату адресу електронної пошти для авторизації в системі UniCheck.

Студент (кафедра своїм рішенням може залучити керівника) упродовж одного тижня після успішного офіційного передзахисту на кафедрі надсилає електронну версію роботи на е-пошту відповідального за перевірку.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП? *коротке поле*

Питання дотримання академічної доброчесності в діяльності Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького є актуальним ще з 2016 року. У жовтні-листопаді 2016 року у всіх навчально-наукових підрозділах було ініційовано низку презентацій з метою ознайомлення викладачів та студентів університету з чинним законодавством з цієї проблематики. (https://www.cdu.edu.ua/news/akademichna-dobrochesnist-meta-osvity-i-nauky-v-ukraini.html)

Нині в університеті функціонує Центр інтелектуальної власності, інноватики та управління проектами за сприяння та в реалізації якого для викладачів ЧНУ імені Богдана Хмельницького постійно проводяться круглі столи на тему: «Академічна доброчесність та боротьба з плагіатом» (https://www.cdu.edu.ua/pidrozdili/naukovi-pidrozdily/tsentr-intelektualnoi-vlasnosti-innovatyky-ta-upravlinnia-proektamy.html)

Здобувачі вищої освіти ОП Готельно-ресторанна справа на першому році навчання у першому семестрі у рамках дисципліни Основи наукових досліджень (90 годин) знайомляться з основними принципами і засадами академічної доброчесності. Окрім того, при кафедрі туризму і готельно-ресторанної справи організовано постійно діючий науковий гурток «Академічна доброчесність: правила дотримання» (керівник Красномовець В. А.).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП *коротке поле*

У випадках виявлення плагіату кваліфікаційна робота знімається із розгляду.

Досі не було виявлено подібних випадків.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму? *коротке поле*

Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів), конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на заняття вакантних посад науково-педагогічних працівників.

При оголошенні конкурсу висуваються вимоги до претендентів. Для оцінювання рівня професійної кваліфікації кандидата кафедра може запропонувати йому прочитати пробну лекцію, провести семінарське або практичне заняття тощо.

Обговорення кандидатур претендентів на заміщення посад професорів, доцентів, старших викладачів, асистентів проводиться трудовим колективом відповідної кафедри в їх присутності (у разі відсутності претендента кандидатура обговорюється лише за його письмової згоди).

Запровадження у повному обсязі методики кількісної оцінки якості роботи викладачів із залученням анкетування студентів для розрахунку матеріального та морального їх заохочення.

Розробка і впровадження комп'ютеризованої системи кількісної оцінки якості роботи науково-педагогічних працівників для об'єктивної мотивації роботи (у балах).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу *коротке поле*

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу при організації і проведенні практик. В якості категорії роботодавців щодо освітньої програми розглядаються: підприємці готельного і ресторанного бізнесу, працівники туристичних підприємств, розважально-дозвіллєвих організацій. Вони системно співпрацюють, здійснюючи експертизу робочих програм навчальних дисциплін, надаючи консультативну допомогу щодо реалій сучасного освітнього процесу, а також постійно проводячи спільну науково-методичні заходи.

Протягом навчання студентів бакалаврів були організовані зустрічі з підприємцями – практиками, які поділилися своїм досвідом та запросили до проходження практики на своїх підприємствах.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців *коротке поле*

ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, запрошуючи їх на практичні та лабораторні заняття. Так, упродовж навчального року на II та III курсах відбуваються заняття із шеф-кухарем ресторану «Beer Bank» (м.Черкаси) - Коваленко І.О., адміністратором хінкальної «Буба» (м.Черкаси) - Ситник А.В., керуючим готелем «Оптима Черкаси» - Дяченко О.С.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвиткові викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння *коротке поле*

У Стратегії розвитку на період 2016 - 2020 років, Положенні про інтегральну оцінку діяльності науково-педагогічних працівників університету задекларовано створення чіткої самостійної системи підвищення кваліфікації викладачів та співробітників ЧНУ.

Для підвищення фаховості викладачів в університеті проводяться наступні заходи: систематичне підвищення кваліфікації викладачів шляхом відповідного стажування у

провідних закладах вищої освіти як в Україні, так і за кордоном; наукові семінари стосовно вивчення актуальним проблем освіти і науки; проведення лекцій іноземними партнерами з провідних закладів вищої освіти Європи та світу.

Підвищення кваліфікації або стажування здійснюється не рідше ніж один раз на п`ять років.

На сайті «Навчально-методичний відділ» для викладачів розроблено сторінку «Професійне самовдосконалення» https://teach.cdu.edu.ua/teachers/self-improvement/ наведено посилання та можливості участі у різних семінар, тренінгах, курсах.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності *коротке поле*

Керівництво Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького сприяє та стимулює підвищення викладацької майстерності надаючи доступ до інформації про дистанційні курси та тренінги. Фахівці кафедри педагогіки вищої школи та освітнього менеджменту ЧНУ ім. Б. Хмельницького періодично проводять відкриті заняття та майстер класи щодо викладацької майстерності для викладачів.

Викладачі кафедри для обміну досвідом кожного року проводять відкриті заняття, результати яких обговорюються на методичних семінарах і надаються рекомендації для вдосконалення викладання дисциплін з урахуванням специфіки підготовки фахівців за фахом готельно-ресторанна справа та з урахуванням досягнень сучасної педагогіки та психології.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання? *коротке поле*

Фінансові ресурси забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання, оскільки планування у їх здійснюється перспективо, передбачається планом роботи ЗВО та уточняється у кінці кожного фінансового року. Достатня розумність фінансування потреб регулюються плановим відділом бухгалтерії за погодженням із керівником ЗВО та гарантом програми.

Матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо) забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання наступним чином:

бібліотечний фонд за спеціальністю відповідає Ліцензійним умовам;

передплачуються основні економічні і фахові видання;

програмне забезпечення допомагає набуттю відповідних компетентностей;

лабораторії та спеціальні кабінети відповідають вимогам щодо підготовки фахівців за ОП «Готельно-ресторанна справа».

Навчально-методичне забезпечення ОП дає можливість досягати визначених ОП цілей та програмних результатів навчання завдяки його максимальній змістовій насиченості та постійному оновленню. Так, робочі програми навчальних дисциплін, матеріали для практичних та лабораторних занять, теми бакалаврських проектів тощо проходять обговорення на кафедрі.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів? *коротке поле*

Освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП завдяки збалансованості матеріальних (обладнання аудиторій,

лабораторій, кабінетів, консультаційних центрів тощо) та сприйняття студентів як рівноправних партнерів у вибудові їх освітньої траєкторії, відповідності критеріям справді студентоцентрованого навчання.

ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів проводить зустрічі-консультації з студентським самоврядуванням, періодичні опитування, системні зустрічі зі здобувачами освіти.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я) *коротке поле*

ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я) суворим дотриманням норм техніки безпеки, постійним реальним інструктуванням для НПП та здобувачів вищої освіти, проведенням розмаїтих заходів, які стосуються надання першої домедичної допомоги, здорового способу життя тощо.

Щодо психічного здоров'я, то про нього дбаємо насамперед через створення загальної доброзичливої атмосфери співробітництва та підтримки. Функціонує психологічна служба, інформація про яку розміщена на сайті ЧНУ. http://cdu.edu.ua/pidrozdili/psykholohichna-sluzhba.html

Психологічна служба допомагає: налагодити стосунки, подолати дискомфорт, відчути психологічну захищеність, реалізувати творчий потенціал, зміцнити психічне здоров'я.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань? *довге поле*

Механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти ще виформовуються в єдину систему, оскільки тільки почали розвиватися.

Зараз цілком достатніми є освітня підтримка (управління якості, гарант програми тощо), організаційна (навчально-методичний відділ, відділ виховної роботи, Навчально-науковий центр зовнішніх і міжнародних зв'язків,), інформаційна (портал ЗВО, відділ інформаційного забезпечення тощо). http://cdu.edu.ua/informatsiya/studentam.html

Цілком задовільною є робота із студентами соціальних категорій, яку координує відділ виховної роботи.

Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань становлять відповідно: освітньою – 81% ; організаційною – 92%; інформаційною – 89% ; консультативною – 67%; соціальною – 79% .

https://teach.cdu.edu.ua/education-quality/monitoring/

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були) *коротке поле*

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами таким чином, щоб вони мали можливість повноцінно соціалізуватися та результативно навчатися.

Зокрема, у навчальному корпусі та гуртожитку створено відповідний інклюзивний простір. Для потреб актуальних та потенційних здобувачів вищої освіти пристосовані ліфт, їдальня, бібліотека тощо. Працює психологічна служба.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином

забезпечується доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП? *довге поле*

З метою виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 04.09.2013 № 706 «Питання запобігання та виявлення корупції», наказу Міністерства освіти і науки України наказом ректора визначена Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції в університеті. http://cdu.edu.ua/informatsiya/antykoruptsiina-diialnist.html

Контакти Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції в університеті - Електронна скринька довіри: antikorupchnu@ukr.net;

Телефон довіри: (063) 027 19 28

Під час реалізації ОП необхідності врегулювання конфліктних ситуацій не виникало.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Положення про організацію освітнього процесу у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького (https://www.cdu.edu.ua/)

Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (https://www.cdu.edu.ua/)

Щорічні плани роботи Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (https://www.cdu.edu.ua/))

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані? *довге поле*

Черкаський національний університет ім.. Б.Хмельницького постійно проводить моніторинг та періодичний перегляд ОП, що відбувається згідно із визначеною загально університетською політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

В ЧНУ діє система постійного моніторингу ринку праці та ринку освітніх послуг, залучення роботодавців до формування вимог щодо компетентності випускників та визначення змісту вищої освіти.

Впровадження системи моніторингу ринку праці, дозволяє забезпечувати працевлаштування випускників. Так, наприклад, у 2018 році їх працевлаштовано 100%. На зміни ОП (варіативної частини) впливає постійне проведення опитування випускників та їх роботодавців щодо якості освіти та удосконалення навчального процесу.

Проводиться щорічний аналіз дипломних робіт робочою групою з оцінки їх якості та структури, обговорення результатів аналізу на засіданнях Вченої ради ННІ економіки і права та на засіданнях випускової кафедри. Кафедра обов’язково переглядає навчальні плани та програми навчальних дисциплін щодо їх відповідності вимогам ліцензування та акредитації.

Створено робочу групу щодо контролю якості викладання навчальних дисциплін викладачами університету. У рамках роботи даної робочої групи здійснюється відвідування членами групи навчальних занять викладачів кафедри. Щорічно проводиться анонімне опитування студентів щодо якості роботи викладачів.

На випускному курсі проводиться тестування студентів з метою виявлення недоліків у змісті, формах та організації навчального процесу з точки зору випускників. Ці тестування є важливим джерелом необхідності перегляду ОП, виявлення недоліків, як організації навчального процесу так і в виборі форм і змісту навчання.

У вересні 2017 р. освітня програма була затверджена і введена в дію наказом по ЧНУ

ім. Б. Хмельницького. У 2018 р. програма переглядалася і вдосконалювалася з позицій необхідності поліпшення вивчення освітніх компонентів професійного спрямування та з урахуванням Проекту стандарту вищої освіти України, який схвалено на засіданні підкомісії №241«Готельно-ресторанна справа» Науково-методичної комісії №14 з транспорту та сервісу Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України протокол №8 від 18.04.18 р. (збільшена кількість кредитів на дисципліни фахової компоненти - «Кулінарне мистецтво», «Кухні народів світу», «Інженерна графіка», «Інформаційні технології в готельному та ресторанному бізнесі»). У 2019 р. програма переглядалася з метою вдосконалення структурно-логічної схеми викладення освітніх компонентів, а також для поліпшення вивчення компонентів професійного спрямування (збільшена кількість кредитів на дисципліни - «Проектування об'єктів ГРГ», «Підприємництво та бізнес-планування ГРГ»).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП *коротке поле*

Періодичний зворотній зв'язок зі студентами є обов'язковою складовою внутрішнього забезпечення якості ОП в Черкаському національному університеті ім.. Б.Хмельницького.

Протягом навчання студенти активно беруть участь у різновекторних опитуваннях, результати яких аналізуються викладачами випускової кафедри, обговорюються на засіданні кафедри та приймається рішення щодо внесення змін до варіативної частини ОП..

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП *коротке поле*

В Черкаському національному університеті ім.. Б.Хмельницького активно працює студентське самоврядування, яке дії на основі Положення про студентське самоврядування.

https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmRDBZRF9hSG5jTk0/view

Студенти є повноцінними партнерами у всіх процесах забезпечення якості ОП спеціальності 241- Готельно-ресторанна справа в Черкаському національному університеті ім.. Б.Хмельницького. http://cdu.edu.ua/mij-universitet/studentska-rada.html

Студенти беруть участь в управлінні університетом через представництво керівників органів студентського самоврядування у вчених радах ЧНУ; висовують пропозиції щодо організації навчального процесу, поліпшення його якості.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості *коротке поле*

Протягом усього навчання студенти мають можливість поспілкуватися з роботодавцями на зустрічах, які періодично відбуваються або на загально академічних заходах, які проводяться спільно зі Службою зайнятості. Ввійшло в практику кафедри туризму і готельно-ресторанної справи проведення зустрічей викладачів і студентів спеціальності 241 готельно-ресторанна справа з роботодавцями у форматі круглих столів, науково-практичних конференцій, під час днів відкритих дверей., на яких систематично включаються для обговорення питання удосконалення ОП. Актуальним для професорсько-викладацького складу кафедри, представників роботодавців є уточнення позицій щодо ОП під час здійснення навчально-виробничих практик студентів.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП *коротке поле*

Система організації працевлаштування випускників університету передбачає: вивчення

потреби в кадрах, встановлення договірних відносин з навчальними закладами, підприємствами, організаціями, одержання даних про місця роботи, розподіл випускників, встановлення зв'язків з випускниками і проведення соціологічних досліджень з питань, пов'язаних з якістю підготовки випускників.

Клуб випускників http://cdu.edu.ua/mij-universitet/klub-vipusknikiv.html

На сайті Навчально-методичний відділ https://teach.cdu.edu.ua/ розміщена Анкета випускника ЧНУ.

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdDDRYfRjb1NJHDMhEcBfW9o2zH_xkxuMNwdm7sWve_rO8mNQ/viewform

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки? *довге поле*

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Черкаського національного університету ім. Б.Хмельницького розроблена у відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти, за принципами автономії вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на всіх стадіях освітнього процесу.

Система передбачає удосконалення планування освітньої діяльності, розробку, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти.

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького».

У ході періодичного перегляду освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» було удосконалено структурно-логічна схема викладення освітніх компонентів:

1.Відбулось об’єднання двох дисциплін «Громадське будівництво» та «Інженерне обладнання будівель» в одну загальну з метою дотримання вимог обмеження контрольних заходів і оптимізації обсягу дисципліни до 3 кредитів.

2. Дисципліна «Інженерна графіка» стала вивчатися на 3 курсі натомість 2 курсу, напередодні вивчення дисципліни «Проектування об’єктів ГРГ» та виконання кваліфікаційної роботи на 4 курсі.

3. З метою посилення набуття компетентностей щодо володіння сучасними комп’ютерно-інформаційними технологіями введено вивчення дисциплін «Електронна комерція» та «Інформаційні технології в готельному та ресторанному бізнесі».

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП? *довге поле*

Остання акредитація за бакалаврським рівнем спеціальності 6.140101 « Готельно-ресторанна справа» проведена в грудні 2009 року.

Під час акредитації були зроблені рекомендації щодо підвищення рівня підготовки професорсько-викладацького складу для забезпечення дисциплін професійно-орієнтованого циклу навчального плану шляхом стажування в повідних ВНЗ, які спеціалізуються на підготовки фахівців сфери гостинності.

За цей період відбулись наступні стажування:

- Пасєка С.Р. - ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі 15.12.2015 по 15.06.2016 р. Тема «Використання інноваційних методик викладання дисциплін з готельно-ресторанної справи». Наказ № 159/а-К від 15.12.2015 р.

- Дроботова М.В. - ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі 15.12.2015 по 15.06.2016 р. Тема «Використання комп’ютерних програм у вивченні дисциплін з готельно-ресторанної справи». Наказ № 159/а-К від 15.12.2015 р.

- Яценко В.М. - ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі, з 11.09.17р. по 11.03.2018 р. Тема «Стратегії забезпечення сталого розвитку туризму та готельно-ресторанного бізнесу». Наказ № 177 від 04.09.2017 р.

Також були зроблені рекомендації щодо впровадження в навчально-виховний процес інтерактивних методів навчання студентів на основі сучасних інформаційних технологій та розширення сучасних активних форм набуття знань із питань гостинності. Так в межах вивчення дисциплін «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства», «менеджмент готельно-ресторанного господарства проводяться ділові ігри і тренінги за участю фахівців готельно-ресторанного бізнесу. В межах вивчення дисциплін «Технологія приготування продукції ресторанного господарства», «Кулінарне мистецтво» - проводяться майстер-класи від фахівців ресторанного бізнесу.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП? *коротке поле*

Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур забезпечення якості по можливості різноманітно. Серед них проводяться відповідні опитування, що стосуються актуальних проблем, засідання кафедр та вчених рад підрозділів присвячуються питанням якості і процедурам її забезпечення. Системно провадиться робота щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими тенденціями у цьому напрямі.

Зокрема, були організовані круглий стіл «Внутрішня система якості освіти: можливості та проблеми», цикл ділових ігор «Опитування студентів і викладачів як дієвий інструмент внутрішньої системи забезпечення якості» та ін.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти *коротке поле*

Первинний контроль за забезпеченням якості освіти здійснює випускова кафедра (туризму і готельно-ресторанна справа) шляхом проведення різного роду контрольних робіт (підсумкові, поточні), а також шляхом взаємного відвідування лекцій та практичних занять, що фіксується у журналі взаємовідвідувань.

Дирекцією ННІ економіки і права щосеместрово проводиться проміжна атестація здобувачів вищої освіти. Результати проміжної атестації, а також результати сесійного контролю обговорюються на засіданнях Вченої ради Інституту.

Загальноуніверситетський контроль здійснюється навчально-методичним відділом, а саме сектором забезпечення якості освіти, які проводять оцінювання здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, здійснюють моніторинг та перегляд ОП, проводять моніторингове тестування з іноземної мови та інших дисциплін. Результати тестування оприлюднюються на сайті навчально-методичного відділу.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їхня доступність для учасників освітнього процесу?
коротке поле

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентується III розділом Положення про організацію освітнього процесу у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького (ухвалено рішенням вченої ради Університету 12 лютого 2015 р., протокол №6) (https://drive.google.com/file/d/1UyEe19O_lu81OnU-W8pM4UDqwK_76sin/view) та Положенням про порядок додаткового (повторного) вивчення дисциплін (кредитів ЄКТС) у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького (ухвалено рішенням Вченої ради університету 18.10.2016 р., протокол №2)

(https://drive.google.com/file/d/1oDG3uS3nhHD50MxRgnIVtEj-p-yOTu52/view). Обидва положення розміщено у відкритому доступі на сайті навчально-методичного відділу університету. Права та обов'язки працівників Університету (науково-педагогічних, педагогічних) та осіб, які здобувають вищу освіту в Університеті, визначені відповідно до законодавчих і нормативних актів із питань вищої освіти, а також Статутом, колективним договором, Правилами внутрішнього розпорядку Університету, положеннями про структурні підрозділи, посадовими інструкціями.
Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). На офіційному сайті Університету доступна опція «Запитати у ректора» https://www.cdu.edu.ua/ask-rector.html?view=vitabook. За цим посиланням будь-хто може поставити запитання чи звернутися з зауваженням/пропозицією до ректора університету – Черевка О. В. Відповіді на усі поставлені запитання доступні для публічного перегляду.
Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) На сайті навчально-методичного відділу, в підрозділі Освітні програми розміщено освітньо-професійні програми, за якими здійснює підготовку заклад вищої освіти. З-поміж інших, наведено посилання на ОП «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти https://drive.google.com/file/d/1UyDI3NwfeW10a4Tz6BZAzYWAf8_O1J-g/view.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП? *довге поле* Сильні сторони ОП - велика кількість освітніх компонентів пов'язана з специфікою функціонування готельних і ресторанних закладів, а також з організацією бізнесу в готельно-ресторанній сфері. Слабкі сторони - недостатня кількість дисциплін, які формують соціальні (softskill) навички
Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив? *довге поле* Розробляється план започаткування навчання за подвійним дипломом.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у звіті та доданих до нього документах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО надасть за запитом експертної групи будь-які документи або додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на оприлюднення цього звіту про самооцінювання та усіх доданих до нього документів у повному обсязі у відкритому доступі.

Керівник ЗВО

Гарант освітньої програми